

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Claes Malmqvist.

HÄNDELSEFÖRLOPP

Innehavaren av affären kom till platsen ca kl. 10.30 eller 11.00 för att öppna butiken. Hon upptäckte efter ca en halvtimme att det luktade bränt och gick runt i butiken utan att upptäcka något. Eftersom sotaren nyss varit där gick hon ner i källaren för att se om lukten kom från sot eller liknande. Hon återvände sedan och gick för att fylla på mjölk i mejerikylen. När hon öppnade dörren in till mejerikylen möttes hon av kompakt gråsvart rök. Hon stängde då omedelbart dörren till mejerikylen. Ovanpå butiken finns en lägenhet, och kvinnan sprang för att varna de boende. Dörren var låst och hon fick leta reda på numret och ringa istället, och kunde på så sätt underrätta dem om att det brann i mejerikylen och att de skulle ta sig ut. Hon larmade sedan räddningstjänsten, och slog på uppmaning från larmoperatören ifrån huvudströmbrytaren, tog dagskassan och gick ut. I efterhand konstaterar hon att hon inte tänkte på att använda sin handbrandsläckare. Räddningstjänsten var på plats ca kl. 11:07, ca nio minuter efter larmet. Vid ankomsten kunde man konstatera att det brann med låga inuti mjölkkylen i en plastlist intill en av kylens luckor. Branden och röken var fortfarande innesluten i mjölkkylen och kunde släckas med endast några få liter vatten. Butiksutrymmet sattes under övertryck med rökfläkt och man ventilerade ut röken genom personalutrymmen för att undvika skador på varorna i butiken.

UNDERSÖKNING

Branden var vid framkomst begränsad till listen på ena sidan om en av kylens dörrar. Det som brunnit är dörrens tätninglist, samt en glimtändare till kylens lysrörsbelysning. Kylens belysning var konstruerad så att det satt lysrör vertikalt monterade invändigt i mjölkkylen, på ömse sidor om dörrarna. Belysningen tänds i mjölkkylen då allmänbelysningen i affären tänds. De elektriska anslutningarna, deras spolar och glimtändare var förlagda på kylens insida, bakom en aluminiumlist som placerats ovanför kylens luckor. I varje ände på aluminiumlisten satt en glimtändare. För att täta mot aluminiumlisten var glimtändaren helt omgiven av en skumgummibit. Motivet till denna konstruktion är enligt tillverkaren, företaget X, att förhindra drag bakom aluminiumlisten.

SLUTSATSER - UTLÅTANDE - ERFARENHETER

Det finns inga andra tänkbara tändkällor i närheten av det som brunnit, och det är klarlagt att branden startat i eller i anslutning till belysningens elektriska installationer. Förloppet är inte okänt, och det uppstår främst då ett lysrör står och blinkar. Butiksinnehavaren har dock inte observerat något blinkande lysrör i mejerikylen. Det som sannolikt har hänt är att glimtändaren blivit så varm att den tagit eld. Glimtändaren hettas upp under tändfasen och kallnar sedan då lysröret tänds. Om lysröret inte tänder, eller omedelbart slocknar kommer glimtändaren åter att slås till, med en ny uppvärmning. Om denna cykel upprepas blir glimtändaren mycket het och kan smälta. Eftersom glimtändaren inneslutits i en isolerande skumgummibit har upphettningen gått fortare än vad som annars skulle ha varit fallet. Tillverkaren konstaterade med hjälp av märkningen att vidare att detta var en mejerikyl i en miniserie eller närmast en provserie om max 10 exemplar, vilka tillverkades i 19xx. Den aktuella och något billigare konstruktionen med glimtändare används normalt enligt uppgift. Tillverkaren skall enligt uppgift vidare undersöka omständigheterna kring detta tillbud.